

“Welke boeken doen we weg?”

– Tips om te wieden in een klas- of schoolbibliotheek

iedereenleest.
meer leesplezier, meer lezers!

Werk maken van **een kwalitatieve leesomgeving op school** begint met een divers leesaanbod voor alle leerlingen. Of dat aanbod nu in boekenhoeken in de klas staat, in een schoolbibliotheek of in boekenkastjes in de gang: het blijft vooral belangrijk dat ze toegankelijk en aantrekkelijk staan opgesteld. Maar hoe kom je nu tot een aantrekkelijk boekenaanbod? Eerst en vooral zal je moeten gaan inventariseren: wat hebben we al staan op school? En waaraan ontbreekt het hier? Tegelijkertijd moet je **ook tijd maken om te wieden in het aanbod**. Dat betekent dat je boeken die verouderd, kapot of niet gelezen zijn uit het rek haalt en wegdoet. Een moeilijke oefening, maar noodzakelijk, want als leerlingen een volle boekenkast zien zonder dat er voor hen dingen uitspringen, dan zal dit het leesplezier niet verhogen. Integendeel. Trek dus je stoute schoenen aan en neem het aanbod onder handen. Onderstaande tips (vanaf p.2) kunnen helpen om te beslissen welke boeken je nu echt wegdoet. Probeer deze oefening zeker ook samen met collega's te maken – met twee kan je vaak sneller beslissingen nemen dan alleen – en vraag ook input aan je leerlingen bij boeken waarover je twijfelt. Trekt het hen aan? Willen ze het graag eens proberen? Dan kan je overwegen om het boek nog even bij te houden. Anders gaat het onherroepelijk weg, want uiteindelijk hebben we boeken in de klas en op school met één groot doel: leerlingen graag en vaak doen lezen!

MEER INFORMATIE OP DE WEBSITE VAN IEDEREEN LEEST

www.iedereenleest.be/over-lezen/de-praktijk/welke-uitleensystemen-voor-boeken-gebruik-je-als-school

www.iedereenleest.be/over-lezen/de-praktijk/een-klas-schoolbib-verder-uitbouwen-deze-lijsten-helpen-je-op-weg

www.iedereenleest.be/over-lezen/de-praktijk/zes-bouwstenen-van-een-kwalitatieve-leesomgeving

Een
boek
dat bij je
past?

Boeken zoeker

helpt je kiezen.

LEESTIPS VOOR 0 TOT 18 JAAR

BOEKENZOEKER helpt kinderen en jongeren met een gecureerd boekenaanbod via actuele en thematische leeslijstjes. De info bij de boeken is toegankelijk geschreven op maat van kinderen en jongeren. Ideaal dus om de website in je klas te gebruiken, bijvoorbeeld om een bibliotheekbezoek voor te bereiden.

www.boekenzoeker.be

Boekenzoeker is een initiatief van Iedereen Leest.

INHOUD VAN HET BOEK

- De informatie is verouderd of voorbijgestreefd (denk hierbij vooral aan onderwerpen die snel veranderen, zoals technologie, wetenschap, ruimte, gezondheid ...).
- Het onderwerp is niet meer relevant (denk aan onderwerpen die even in de mode waren of bepaalde rages van korte duur, zoals Furbies, flippo's of de *ice bucket challenge*).
- Verouderde edities – misschien is een boek jaren later opnieuw uitgegeven en ziet het er in die uitgave veel frisser uit. Dan moet je misschien overwegen om daar plaats voor te ruimen.
- Leesmateriaal waarin racistische of seksistische terminologie wordt gebruikt of waarin bepaalde visies naar voren komen die in deze tijd niet meer aan de orde zijn.
- Boeken die gaan over onderwerpen die je niet behandelt in de klas of waar weinig vraag naar is.

UITZICHT EN STAAT VAN HET BOEK

- Het boek ziet er niet meer goed uit: het heeft gescheurde pagina's, een gebogen kaft, vlekkelig papier ...
- Het boek is destijds niet netjes gedrukt geweest.
- Het boek heeft een klein, moeilijk leesbaar lettertype en/of de illustraties of foto's zijn van mindere kwaliteit.
- Luisterboeken waarvan de CD gekrast is of ontbreekt.

GEBRUIK VAN HET BOEK

- Planktijd: hoe lang heeft het boek op de plank (of in de kast) gestaan zonder dat iemand het heeft gelezen? Dat is een goede indicatie om al dan niet boeken weg te doen. (Vraag ook aan leerlingen om boeken uit de kast te halen die hen totaal niet aanspreken en doe iets met deze informatie.)
- Boeken waarvan je één of meerdere extra exemplaren bezit. Bekijk of één exemplaar niet voldoende is.
- Te veel boeken over hetzelfde onderwerp zijn niet nodig. Heb je tien boeken over zoogdieren? Dan kan je er allicht enkele (gedateerde) wegdoen.

VOOR ALLE MATERIALEN GELDT

- Datum van publicatie: probeer je collectie zo recent mogelijk te houden, uiteraard met ruimte voor klassiekers en blijvend populaire boeken. Een algemene tip: als het boek voor 2005 uitgegeven is, weet dan dat je leerlingen er een oudere spelling in zullen aantreffen.
- Visuele aantrekking: lijkt de cover op een boek nogal verouderd door een specifieke oude illustratiestijl? Dan is het allicht gedateerd en spreekt het minder aan voor leerlingen.
- Leesniveau: is het niveau van dit boek te hoog of net te laag voor je leerlingen? Dan is het misschien de moeite om het boek naar een ander jaar te verplaatsen.
- *Kill your darlings*: boeken die jij als kind fantastisch vond zijn vaak niet (meer) aantrekkelijk voor je leerlingen. Vertrek vanuit hun interesses én van het hedendaagse brede aanbod. Als jouw favoriet een klassieker is, krijgt deze in een geüpdatete versie een plek in de bib.

VOOR DE KLASBIBLIOTHEEK IN TOTALITEIT

- Zorg voor variatie qua genres: poëzie, voorleesboeken, prentenboeken, ABC-boeken, informatieve boeken, detectives, sprookjes ...
- Zorg voor variatie qua soorten boeken: strips, tijdschriften, kookboeken, kranten, luisterboeken ...
- Zorg voor variatie qua thema's: onder water, in de ruimte, dieren, verliefd, moppen ...
- Zorg voor variatie qua context en personages: sterke meisjes, gevoelige jongens, andere huidskleuren, verschillende landen, kinderen in een rolstoel ...
- Qua totale hoeveelheid boeken streef je naar vijf boeken per kind. Dat betekent dan zowel de eigen boeken in de klas als de boeken uit de bibliotheek. Die tellen natuurlijk ook mee!
- *Less is more*: je start beter met een klein, divers aanbod aan kwalitatieve boeken dan dat je zo snel mogelijk zoveel mogelijk boeken bij elkaar verzamelt.